

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Égész évre . . . . . 2 frt.
Fél évre . . . . . 1 „
Községeknek 60 kr. évi postadíj előleges beklüldése után ingyen.
Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Nagyvárad-utca Dr. Sárossy-féle 2083-dik számú házában, a megyeháza szemben.
Kéziratok vissza nem adatkak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESETŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:
Négy-hasabos petit sorost 5 kr.; többes-rind 4 kr.
Nagyobb és többesrindú hirdetéseknek nagyon kedvező engedélymentes árat adunk.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr. „Nyilttér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a *Közlönyosztály* hivatalában, *László Albert* és *Teleki K. Lajos* könyvkereskedésében, Budapestban: *Goldberger A. V.* és *Rosenstein* és *Teleki*, Bécsben: *Erlichman Hirschmann* és *Teleki*, A. *Oppe*, *Schlesinger H.*, *Stern M.* és *Párisban*, *Hamburgban* és *Majna-Frankfurtban*: *G. L. Deubé* és *Messe Budoly* hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Dicsérni jöttem...

— Helyi érdek —

A nagy Caesar holt teste fölött Antonius a bucsubeszédet így kezdé, hogy: temetni jöttem és nem dicsérni...

Ez alkalommal én dicsérni jöttem és nem temetni; ez alkalommal, a midőn a városi tisztviselői kar megújítására a pályázat ki lévén hirdetve, a régi tisztviselői kar működését már már befejezettnek lehet tekinteni.

Debreczen város visszalépő tisztikara, megérdemli, hogy megdicséreljük, hogy elismerés kísérje őket oda, a honnan legnagyobb részüket a közbizalom ismét oda állítja, a hol a város és polgárainak érdekében tovább dolgozandak.

A közigazgatási viszonyok mai állapótában a hivatal nem „sine cura”; ma már erősen meg kell fogni a dolog végét s a felelősség terhe intí őket a minden irányú helyes eljárásra.

Nézz meg bárki a mai Debreczen s ha részrehajthatatlanul tud véleményt mondani el kell ismerni, hogy Debreczen bámulatosan haladt az utóbbi 2—3 év alatt s hogy oly alapvető intézkedéseink vannak, melyek Debreczen rohamos fejlődését biztosítják.

Ma érezzük és értjük, hogy volt és van igaza Jókai Mórnak, midőn ezt mondá, hogy Debreczen a paloták városa és hogy gyors fejlődésében felülmúlja nem Budapestet, nem Bécsset, de a világ legnagyobbserü városát a Szajna partján ékeskedő Párist.

Büszkéek vagyunk erre és hálásak azon tisztviselőink iránt, kik mind azt létesítették, hogy ezek által Debreczen elfoglalta a vidéki városok sorában az első helyet s még nagyobb lenne lelkesedésünk, hálánk, elismerésünk, ha a rohamos fejlődést kicsinykés aggodással nem gátolják vala.

Azt a néhány milliót, felvehette volna a város előbb is és ma már birhatnánk a humanizmus elveinek megfelelő kórházzal, a közegészségügy követelményei szerinti vágóhíddal.

felépitve volna reáliskolánk, lehetne óvodánk és elegendő számú iskolánk stb.
De jobb későn, mint soha.
Debreczen többit fejlődött az utóbbi év alatt, mint máskor 50 év alatt.

És az a furró és igaz óhajunk, hogy így fejlődjék ezental is és ezen reményben tesszük nagyon szívesen, hogy derék tisztikarunk kiváló egyéneinek visszalépésekor nem temetni, de dicsérni jövünk.

Gáncsolni lehetne ugyan ezt is, amazt is. Hisz ez a legkönnyebb. De meg kell adni az érdemnek is az elismerést s mi civitásunk kormányzóiról nem tagadhatjuk meg, hogy hívek és igazak voltak a város érdekeihez.

Más városok nyögnek a súlyos községi pótdadóktól. Debreczen nem ismeri azokat s még is csodásan fejlődik.

De kell is fejlődnie. Debreczen vezérszerepre van hivatva s az idők szelleme elsöpri a ki akadályozná e hivatásában. ....

Nem szolgalelkű dics-ének zengedésére vettem a tollat fel, ez nem kenyerem nekem.

De kifejezést akartam nevek említése nélkül adni az elismerésnek abból az egyszerű czélból, hogy a város újja alkotandó tisztikara a jövő nagy munkájához nyugodtan fogjon.

Mérsz kezekre van szükség ma. — Fabius Cunctatornak nincs helye, mert Karthagó romjain nem kell már keseregni a Máriausoknak.

Haladást hirdet az idő. Haladni, fejlődnie kell Debreczennek.

Van hozzá esze és pénze. Nem kell egyiket sem kunyorálni.

Nos hát, az ismét megválasztandó városi hatóság mutassa meg, hogy e két hatalmas tényezővel, csodával hatásos dolgokat fog teremteni.

Azért jöttem: dicsérni.

Egy v. k.

— **Debreczen tanügye** 1890. év I. feléről. Tankötelesek száma 7539. Ezek közül mindennapi 5612 ismétlő 1927. Továbbá van fu tanköteles mindennapi 2799 ismétlő 1079, leány tanköteles mindennapi 2813, ismétlő 848. Iskolába járó mindennapi

5066., iskolába nem járó mindennapi 675. Iskolába járó 13—15 évesek száma 2991., iskolába nem járó 13—15 évesek száma 32. Az iskolába nem járók mindnyájan tanyaiak és pusztaiak voltak. — Iskolák óvodák száma. Iskolák 31, óvoda 9, árvaház 2, összesen 36. Ezekből állami jellegű elemi- felső nép polgári, kereskedelmi- ipariskola- óvoda- árvaház. Községi jellegű elemi 3, felső nép polgári- kereskedelmi 2, ipariskola 1, óvoda 1, árvaház. — Felekezeti jellegű elemi 23, felső nép 1, polgári- kereskedelmi ipariskola- óvoda 1, árvaház 1. Magán jellegű elemi 2, felső nép- polgári- kereskedelmi- ipariskola- óvoda egyleti 1, árvaház egyleti 1. — A tanítók közül (idészámítva az iparos és kereskedelmi iskolai tanárokat és tanítókat is), rendes 80, segéd 50, képesített 114, nem képesített 16. — Az iskolába járók száma előző felévihez hasonlítva nettó 364 el a 6—15 éves iskolába nem járók száma pedig apadt 215-el. A törvénynek megfelelő felszerelés iskoláknál van 31, nincsen. — Faiskola hány iskoláknál van 6, nincsen 25. Iskolakeret hány iskoláknál van 20, nincsen 11. Tornateret hány iskoláknál van 26, nincsen 5. Könyvtár hány iskoláknál van 24, nincsen 7. Házi ipar hány iskoláknál van 7, nincsen 24. Hat elemi tanfolyammal hány iskola bir 24, nem bir 7. Három ismétlő tanfolyammal hány iskola bir 19, nem bir 9, törvényben megszabott tárgyak hány iskoláknál tanítatnak 31, nem tanítatnak —.

Még egyszer a kereseti adó.

— Helyi érdek —

A III-ad osztályú kereseti adók bizottságilag való megállapítása mind inkább előre halad s ha egy városi képviselő nem látott feltűnő méltánytalanságokat a kincstári kivetés körül, úgy most már — az előhaladás jelenlegi helyzetében, — ő sem írna olyan rózsaszínű czikket.

Legyen szabad e lapok hasábjain méltó kifakadásunknak adni hangot, az iparos osztály túlságos mérvű megadóztatása következtében, mely nem csak hogy nagyon méltánytalan, de veszedelmes jelentőségű a szép reményekkel épenséggel nem bízható jövőre nézve.

Ki kell jelentenünk, minden habozás s a felelősség átvállalásának kijelentése mellett, hogy sem a kincstárnak sem a megállapító bizottságnak nincs meg a kellő érzéke az oly sokszor száakkal dédelgetett iparos osztály érdeke iránt.

Az iparosok adója tulajdonlag úgy van megállapítva, mintha a debreczeni ipar tonkére tétele volna czélozva s a legfeltűnőbb az, hogy nagy vállalkozó iparosoknak, a kik a vállalatok tejeit leszedik s élvezik, aránylag csekélyebb az adójok, mint azoknak, a kik a vállalat savóját kénytelenek élvezni azon egyszerű okból, mert végre élni kell, ha — adós-ág csinálásból is.

— Uram, holnapról kezdve azon leszek, hogy megbázaszodjam — mondja az ügyvédnek. — Kit tanácsol, hogy elvegyek? A mint a jelekből itélek, a választék elég gazdag.

Az ügyvéd azt megkapta erre a beszédre valami jó gondolat, esztentetőt a nyelvével, élénk patibosszal válaszolt: — Vegye el a Czilikét. Az jó lesz magának. Szép is, meg ha elszakad a kabátja, meg is tudja varrni. Az nem prédálja a pénzt, tud inget is varrni. Eppen magának való.

Az ügyvéd úy lát a jónak, tehát Szikár Jenő örök hűségét esküdött Czilikének, a szép varrólányuk. Az ügyvéd úr nászajándékul feljebb csapta a fizetését havonként 5 forinttal.

Szikár Jenőnek fogalma sem volt arról a boldogságról, a mibe bele cseppent. Még restelte, annyira szerette az asszonyt. Ha odament hozzájuk valaki, ugyancsak gyönyörködhetett a boldog házasságban. Soha olyat ember nem látott. Hogy csókolta a száját, a szeméit, a füleit, az orrát, a haját. Ráült a térdeire, oda csimpajkózott a hátára. Egyszer meg éppen az ügyvéd úr előtt tel akart mászni a nyaka közé, hogy meglovgalyogja. Már ilyen szeretetre a szomszédasszonyok közül egyetlen egy sem emlékezett. Nem tudtak felhozni esetet, a melyik ehhez hasonló lett volna. És nem akart belefáradni az az asszony, akármikor oda mentek, mindig csak úgy csinálta, ha otthon volt az úr. Nem bánta akármenyire látják, nyalta, falta, szopta az urat. Egyszer pláne a műkedvelői előadáson enyelgés közben egy megtalálta harapni a füleit, hogy szikár úr akaratlanul feljajdított. Oda nézett az egész publikum.

Ha kérdezték szomszédok, barátok, barátok, ismerősök, hogy miért tesz úgy az urával, hiszen a jóból is sok a sok, — oda kacagott a szemük közé s hamisan kacsinva a szeméivel mondá: — Hát nagyon szeretem!

Utaltuk a tárgyalási jegyzőkönyvekre; neveltek nem említettük, mert e lapok szerkesztője kijelenté, hogy e felszólalásnak ez esetben helyt nem adhat, de a helybeli ipar érdekeinek megvédése érdekében még így is ki kell jelentenünk azt, hogy városunk érdemes polgármesterét félkérjük, hogy ezental, az adót megállapító bizottságba, oly iparosokat küldjön, a kik teljesen ismerősök a helybeli iparviszonyokkal.

Mit tudja azt a mostani bizottság, hogy mi, hol fáj az iparosnak.

Eddig mindig volt a helyzetet teljesen ismerő iparos is e bizottságban, de iparosnak azt nem fogadhatjuk el, ki sok kalap viselésében a kalap ipar meleg keblü pártfogója ugyan, de a debreczeni helyzetet nem ismerheti.

Utaltuk a sertéskereskedés terén működő egyének feltűnően aránytalan megadóztatására. Ismerünk egy sertés-nagykereskedőt, ki mint ilyen legalább 2—300 ezer forint évi forgalmat csinál s ennek adója évi — 100 forint. Egy másiknak, a ki csinál 2—3000 forint forgalmat, annak a nyakába 400 forint adót srófolnak.

Hát még mi történik azon szegény emberekkel, kik évente 4—5 darab sertést nem hiálálnak, de javitnak s 5—6 szor mint eladók és vevők fordulnak meg a sertéspiacra. Milyen adót vágat ezekre a — kenyérrigység! ...

Szomorú dolog ez az adó kivetés t. szerkesztő ur! Bizony ideje volna, ha Debreczenben is, mint más városban alaposan foglalkoznának ezzel a dologgal.

Igen is, megkívánjuk mi adni az államnak, a mi őt illeti, de egy államnak nem lehet czéjja pillanatnyi több bevételekért tönkre tenni egy különben is tömérdek teherrel küzdő osztályt.

Több iparos.

— **Hajdumegyé tanügye** az 1890. év I. feléről. — Tankötelesek száma 21,336, ezek közül mindennapi 15,839, ismétlő 5497. Továbbá van fu tanköteles mindennapi 7983, ismétlő 2741, leány tanköteles mindennapi 7856, ismétlő 2756, iskolába járó mindennapi 14,292, iskolába nem járó mindennapi 1547. Iskolába járó 13—15 évesek száma 4776, iskolába nem járó 13—15 évesek száma 721. — Iskolák, óvodák száma: 85 iskola, 3 óvoda, ezekből állami jellegű elemi- felső nép- polgári- kereskedelmi iparos iskola- óvoda- árvaház. Községi jellegű elemi 2, felső nép- polgári 1, kereskedelmi- ipariskola 3, óvoda 2, árvaház. — Felekezeti jellegű elemi 79, felső nép- polgári kereskedelmi- ipariskola- óvoda- árvaház. A tanítók közül rendes 155, segéd 4, képesített 152, nem képesített 7. — A törvénynek megfelelő felszerelés, hány iskoláknál van

TÁRCZA.

A lalkész.
A lalkész házában Gyertya világ ég; Égész falu alszik, Csak ő van ébren még.

Bibliánál ülve Könyjét szorongatja, Mely sürrün omlik a Régi szent lapokra.

Kiterítve fekszik A mellék szobába, Egyetlen öröme: Egyetlen leánya.

A halottas ágyra Ontja fájo könyvét S előveszi újra A szoltárok könyvét.

Gr. Zay Károly.

Szeretem — gyűlölöm.
— Elbeszélés. —
Én előttem teljes életemben gyanus volt az olyan asszony, a ki nagyon szerette az urat — mások előtt.
Mindig úgy gondolkodtam, hogy az igaz szeretnek kellemetlen a sok szem- és fültanu. A ki

sokat mutogatja a szeretetét, annak okának kell lenni arra, hogy minél többen lássák.
Ez az én hitem.

Szikár Jenő csak irnok volt, negyven esztendő is volt, fekete szeptől is volt, de mikor végre rá szánta magát, hogy megbázasodjék, válogathatott a szép leányok között is. Husz esztendeje, mióta az ügyvéd úr mellett irnokoskodik és ez alatt az idő alatt nem érezte szükségét annak, hogy felülve az asztal mellett ebédeljen, rendszeren állva végezte el ezt a dolgot a sarki szatócsnál hivatal után. Egy pohár snapsz, egy zsemle, két szelet szalámi. Ez volt az ebéd. A reggeli, jó hosszú séta után, kristály tiszta víz, lehasalva a forrás szélén. A vacsora: gicbiczkedés a billiárd asztal mellett a Veres malacznál.

Ilyen volt Szikár Jenő élete husz esztendeig. Ekkor egy bizonyos napon bement a takarékpénztárba, kivágott egy vadonat új tizes bankót és egy könyvecskét, s neki pirulva kérdezte: — Ugy-é, uram, kerekem egy ezeres?
Ez az ezeres bankó, beleírva abba a kis könyvbe, volt az oka, (én legalább azt hiszem) hogy Szikár Jenő az ügyvédi irnok, a ki már negyven esztendő is volt, fekete szeptől is volt, válogathatott a szép leányok között is.

Mikor az utolsó tizes bankót bevágta a takarékpénztárba, már azzal a jó előre megfontolt száddal tette, hogy most már megbázasodjék. Anyiok esztendő után most már megérdemli, hogy leülve ebédeljen és ne hason fekvő reggelizzék a forrás vizéből, valamint hogy ezután ne a Veres malacznál gicbiczkedjék estenként, hanem a nyájas szobácskában a felesége kötése mellett.

Hanem ebbe sem mert bele fogni a maga esztől, — s mint mindenben a világon — tanácsot kért az ügyvéd úrtól. Egyforma idejűek voltak, együtt kezdtek a hivatalt is.

Az esztendőnek vége felé se járt még az idő, az ezeres bankóból az utolsó tizest is kivette Szikár Jenő a takarékpénztárból. Nem bánta, nem bánt semmit, mert még mindig nagyon szerette az asszonyt. Egy változás, még pedig nagy változás történt rajta. Ki nem állhatta az iródat délutánoként. Aztán az ügyvéd urnak is, különösen mióta ő házas ember, mindig delután van a tárgyalása. Elmegy két órákor és haza se jön ötig. Ő itt egyedül kuttog, pedig ő is jobban szeretne ilyenkor otthon lenni, mint itt egyedül körömlöni. A mit husz esztendő alatt soha sem tett, még csak meg se gondolt, ott hagyta az iródat. Ilová, félve, mint valami gonosztevő három óra után haza indult.

Mohó vágygylly nyitott be szobájukba, keresve azt a szerető asszonyt. Egy lépést se tudott tovább menni az ajtónál. A zsemle, a lába, mindene megremegett attól, a mit látott. Az a szerető asszony ott állt az ügyvéd úr térdén, karjaival áfonta nyakát s nem tudom, az ijedségtől vagy készkaratral le se szállt onnan, mikor meglátta az urat.

Szikár Jenő meg bámult, sokáig bámult, aztán megfordult és kiment. Arányt mégis mondott az ügyvédnek: — Hát itt szokott tárgyalni? Szikár Jenő sohasem ment vissza tizenbe a házba, se az iródába.

Azt kérdezte a komoly, tisztas kinézésű papi törvényesített előtt a vastagnyaku, kopaszfejű elnök Szikár Jenőnél: — Nem akar-e kibékülni férjével, Szikár Jenővel?
A szép asszonynak ideges borzongás futott végig egész testén s háza feleit vissza: — Gyűlölöm!

78, nincsen 7. Faiskola hány iskolánál van 55, nincsen 30. Iskola kert hány iskolánál van 67, nincsen 18. Tornater hány iskolánál van 77, nincsen 8. Könyvtár hány iskolánál van 84, nincsen 1. Házi ipar hány iskolánál van 19, nincsen 66. Hat elemi tanfolyammal hány iskola bir 73, nem bir 9. Három ismétlő tanfolyammal hány iskola bir 68, nem bir 14. Törvényben megszabott tárgyak hány iskolában tanítottak 85 nem tanítottak —

HÍREK.

Zsibvásár.

Az a zsibvásár, mely szerdán és szombaton szokott megtartódni a szép Czegléd-utca dereka táján, valami hü képe — mai életnek.

Hisz maga az élet nem egyéb, mint egy kibóvított — zsibvásár.

Minden eladó mai napság, mert mindenki szereti értékesíteni a miye van s a mit megtartani nem tart — czelszerűnek.

Az ócskának is meg van a maga viszonylagos pénzértéke.

Ócska becslést, ócska érény ép olyan, mint az ócska báli ruha, vagy az ócska kávéáráló.

A zsibvásár nagy tanulság ahhoz, hogy mindennek meg van a maga, már olyan a milyen értéke

Tarka egymásutánban változtatja egymást ott mindenféle czikk, mely tulajdonkép az enyészete ehetne, ha nem érne — egy krajczár.

Pedig a krajczár becses czikk...

El-el nézem a zsibvásár tarkaságait s a mint ott hevernek a porban az utolsó vásárra került czikke, azok mind csak az e m b e r t juttatják eszembe.

Emberek, kik lezárták magokat, a megélhetés nagy kényszere alatt, hány alakban próbálják magokat pénzre felváltani, — értékesíteni.

Hisz mit bánja a gróf kisasszony báli ruhája, hogy egy cigány leány veszi meg vasárnapi dísznek, mit bánja a gyomor, hogy egykor előkelő tisztviselő, most meg napdiás adja az ételt neki....

Az érény, mely ozrekért volt egykor eladó, idő multával a hatással is szóba áll....

A csipke, melyet uri delnő viselt hullámzó keblén, mit százakkal fizetett meg valaki, ma bevállik egy konyha-szolgáló ruháján — pár krajczár értékben.

Ezer és ezer czikk kerül új forgalomba zsibvásárunk utján.

Az alak változik, de a lényeg megmarad....

Könyv, mit drága pénzen, tudós szerzett meg, krajczárokért kínálkozik.

Dalos madár, bugó gerle, savanyu ugorka, ócska ágy, kopott pamlag, rozsz krágli, piszkos nyakkendő, himzett zsebkendő, tört tajptipa, bomlott óra, fejetlen csizma, szátralan strimdi, ócska kép, új kályha, káposzta gyaluló, tökmag, kenyérhaj,.... mind eladók.

Értéktől akarja minden megtartani.

Foszlányok új életet hisznek és remélnék!... Ember! Te ember! Kit Isten a saját képére teremtet!

Ne csüggedj el soha!

Hisz az élet zsibvásárra tanítja neked, hogy — legyen eszed és értékesítsed, ha egyebet nincsen — foszlányaidat.

És kacagdj ki a világ hiúságait!

Minden zsibvásárra kerül: — szépség, becsület, ócska szalon kabát és — ülepelen nadrág, — nagy eszmék szép terméke és gyöngéd kezek egykor féltett kincs gyánadt örzött remekei.

A krajczár az ur!

— pio.

Kinevezés. Magyarosy Béla, a helybeli m. kir. dohányfelügyelőség főnök-helyettese a napokban az ér-mihályfalvai dohány beváltó hivatal főnökévé — tisztviselővé — lett kinevezve s hivatalát nem soká el is foglalja. A mennyire sajnáljuk tisztelt barátunknak városunkból való távozását ép oly mérvben örvendünk megérdemelt előléptetésén. — Kisérje szerencse új működési terén.

A helybeli honvédekre parancsnokságát Károsi Jenő alezredesőt ismét Rutt Kálmán őrnagy vette át, míg az ezredesi hely betöltése iránt kellő intézkedés nem történik.

Tüzben, lázban van a város. Metropolisz nyaloz nagy vármegyének és legkedvesebb leánya a magyar Génuszának. Debreczenről beszélik! Mindenki érzi a kánikulai meleget, de talán senki úgy mint az a bizottság, melynek a király elfogadás terhe jutott osztályrészük és éppen azon napokban, midőn részben a városi tisztújítás kérdése is, ha nem is aggasztja, de érdeklí őket. Összeállítani egy programot, mely ne sértsse meg a Főfelségnek a legszerényebb fogadtatás iránt kifejezett óhaját, másrészt meg megfeleljen a 18 millió vagyonnal rendelkező város méltóságának, hogy legyen minden, a mi csak fény, pompa, a mi megfelel a leghűbb a legragaszkodóbb Magyarországnak legmagyarabb városának népe óhajának, a mely koronás királyt a hozzá illő fényvel óhajítja elfogadva látni: bizony eléggé nehéz feladat, pedig megvan hozzá minden szükséges kellék egész tömlekléteben.

A királyvárosnak könnyű lesz majd nézni az elfogadás pompáját, melynél nagyobb csak a város népének lelkesedése lehet; érdeme a bizottság feladatának nagysága és szövevényessége nem kicsinyelhető.

Idáig még alig van valami pozitív megállapítás a részletekre nézve. Azonban felvonnak szállítási és vasúti indóháztól vezető utcán, különösen pedig a Nagyvárad-utcán és a főúteren lévő üzletek tulajdonosai, hogy boltjaik kirakatait díszpáholyok általakítására engedjék át a városnak arra az alkalomra. Egyáltalán a külső dísz ellátása város dolga lesz, mely 24 tagú díszmagyarban ötötötözött bandériumot is alakít. Terveben van véve a nagyérdőm rendezendő népmulatsága, mely egészen ingyenes lesz a meg a külön programjával, melynek egyes számainat villam-napok ragyogása mellett élvezheti a nép: továbbá a városnak kivilágítását az ünnepélyes estéjén oly fényvel a mint csak lehet.

Látványos ezekből is, hogy nagy napoknak nézünk eléje. A szomszédos hatóságok is fel vannak szólítva deputációra; nagy forgalom, nagy katonaság, nagy fény és a legnagyobb mérvű idegen forgalom lesz Debreczenben szeptember 11—12-dik napjain, melynek elérkezését kíváncsisággal várja az egész város, már is tüzben, lázban! (sb.)

A Kőlcsey ünnepélyen, mely aug. 8-án kezdődött Nagy-Károlyban, majd folytatását nyerte Szathmáron, — a nagy magyar ember, költő és bölcsész, és a Hymnus sz halhatatlan szerzője emlékünnepélyén Debreczenből küldöttség utazott el, mely Boczkó rendőrfőkapitány, Bészler tanácsnok és Géresi tanár urakból áll.

Ritka vendég érkezik ma, szombaton Debreczenbe: a Kossuth Lajos nővére, Rutt-kayné Kossuth Luiza, ki már huzamosabb idő óta köröten van Magyarországon, rokoni meglátogatása végett. A kiváló vendég fogadtatása Debreczenben a legkiválóbb férfiak és a legelőkelőbb családok buzgólkodása folytán a nagy magyar városban magyarosan szívesen lesz. Részt kér az ünnepes fogadtatás külsőségeinek rendezéséből az ifjuság is. A főiskolai felsőbb gimnázisták tegnap este ülésén, melyen Károly s Bertalan joghallgató elnököl, bizottságot alakítottak, mely hivatva lesz a debreczeni tanuló ifjuság nevében a kedves vendéget díszes bokrétát fogja átnyújtani Körössy Bertalan joghallgató üdvözlő beszéde mellett.

A vásár meglehetősen élénken indul meg a sokadalom látogatottságát tekintve. A juhvásár és a bór vásár élénk volt; az igazi, nagy vásárról azonban még nem tudhatunk beszámolni, mert az még csak lapunk zártakor kezdődik. — Az idegenforgalom már is igen nagy. Az idő kedvező.

A nagy városi kölcsön. A városunk által fölveendő nagy kölcsön ügyében az osztrák-magyar bank megbízásából annak bécsi jelzőlog osztályának egyik elnöke E. Scher Győző Bécsből, szerdán és csütörtökön városunkban időzött s a kölcsön megkötése ügyében értekezett Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármesterrel, Szabó József főszámvévővel, dr. Király Ferenc orsz. gyűl. képviselő és bizottsági taggal. Az előadó urnak sikerrel az illetoek körökét felvilágosítani, hogy a bankkal előnyös lesz a kölcsön megkötése. E. Scher ur, ki egykor a debreczeni iskola növendéke is volt főkereste régi barátját, lapunk szerkesztőjét Szombathy János urat is, kibez gyermek és ifjokori kedves emlékei kötik, mivel a régi szép időkről sokáig beszélgettek. A főszámvévő ur megmutatta neki a mi kedves szép nagy erdőket, csütörtökön pedig Fischer Nándor az osztrák-magyar bank helyb. főokl. nyug. igazgatójának volt vendége. Főkereste E. Scher ur régi ismerősei közt Vértessy István városi tanácsnokot és családját is.

Új állami állatorvos. Dankó István m. kir. állami állatorvos Nyiregyháza véglegesén át levén hivatott, utódja Faragó István helyben már elfoglalta helyét és hivatalát.

A kereseti adó kiváltása. A III. oszt. kereseti adó javaslati lajstromok, Péterfia és Varga utcákra vonatkozólag a m. kir. pénzügyigazgatóság által megküldött; azok folyó hó 14-től 8 nappi közszemlére a városi adó kivételtől kivétel van. Felhívhatunk tehát a III. oszt. kereseti jövedelemadó alá esők mint p. o. haszonbérlet, iparosok, kereskedők, gyógyszeresek, ügyvédek, orvosok, mérnökök, írók, művészek stb., hogy a fent kitelt határidőben saját érdekeikben a lajstromokat megtekinteni el ne mulasszák a menyiben javaslatba hozott megadóztatásukat illetéktelenek találnak, — bizottsági tárgyalásánál — a városbázis tanácsa terében, — hova egyenként is meghíva lesznek, érveiket annyiival is adják elő, mert e nemű adó 3 évre leend megállapítva.

Az első. Lapunk kiadótulajdonosának évtizedek óta fennálló intézete, mely a közvetítés minden néven nevezendő ágazatában évről-évre szerénytelenség nélkül legyen mondvá — a saját tulajdonát képező lapban se Magyarországnak legelső magyar lapja! — az országos vásár alkalmából is ajánlja kitűnően szervezett szolgálatát minden rendű, rangu egy a vidéki, mint a helybeli közönségnek.

A lövészes egylet évenként szokásos díszlövészetét e hó folyamán a következő programmal tartatik meg: Augusztus 16-án szombat délelőtt 8 órakor a lövés kezdeté, mely lövés esteledésig tart. 17-ken délelőtt 8 óráról délután 1 óráig és délután 3—6-ig a lövés folytatás és befejezése 17-én délután 1 órakor a nagyerdői vendéglőben társas ebéd, melyre magát a városban Füst Ödön első lövészes-mesternél vagy Papp György nagyerdői vendéglőnél előjegyeztesse. A társas ebéd ára személyenként 1 ft. 17-én a lövés berekesztése után történik a díjak kiosztása.

Forgó szél. Különös eset történt a mult szerdán délután, midőn koborgó forgószélnek rémitgették a kalapokat és napernyőket. Hallottunk ilyen több forgószélről különböző helyen és különböző időben. Ugy látszik, legerősebb volt a forgószél a városnak azon részén, hol megszűnik az egy város és kezdődik a soknevű városrészt. Itt az emberek gyantu nélkül jártak-keltek, ki a vasúti indóházhoz ment, ki a faraktárakba, szőlőkbe, midőn hirtelen nyugat felől egy erős forgószél a falhoz szorította őket; sőt egy ismerősünk, kit pedig már a nap és csatástól megbarátozt és meggedzett: egy párkányba fogódzkodva, tovább öt percenél kiűzött a gonosz elemmel olyan formán, hogy hol érte a lába a földet, hol nem, mintha ugrált volna. — Ilyen nagy volt hatalma ennek a forgószélnek.

Kőlcsey szobra. Vettük Nagy-Károlyból, hol gróf Károlyi István buzgólkodása folytán és elnökléte alatt bizottság alakult a nagy Kőlcsey Ferencz örökké élő emlékének impozáns szobor felállításával is. Nagy-Károlyban, Szatmárvármegye ősi székhelyén adózni a hálás utókor

részéről. Az eszme megpendítésének rövid ideje óta már tekintélyes összeg gyűlt be a szobor-alap javára, miadtárt az eszme megpendítésekor rövid perczek alatt több mint kilenczezer forint. — A lelkes hangu felhívással kapcsolatban gyűjtő-ívet is vetünk, s midőn ezt a körülményt a közönség figyelmébe ajánljuk, felhívjuk adakozására a Kőlcsey-szobor-alap javára. A begyűlendő összeget nyilvánosan nyugtazzuk és illetoek helyére juttatjuk. — Adakozzunk Kőlcsey Ferencz szobrára.

Elkövetkezik végre az a rég óhajtott alkalom is, hogy az „István” gőzmalom előtt elvezető nagy út kiköveze lesz. Igen, mert terve van vége, hogy ő felsége kimegy a ménlepet megrekintésére, s így a homoktengernek el kell pusztulnia. Nem fogják tehát ezental a teher szeretek kocsisai egethaszatú üvöltések közt ütni-venni a szegény igazonó jószágokat, sem a pompás „Margit” nem lesz homoktengerbe borítva.

A vásárra beérkező fogbetegnek ajánljuk figyelmébe kitűnő fogorvosunkat, dr. Borbély Imrét, ki a különleges szakmában kiváló képzettséggel bír.

Tíz nagyobb számmal fordult elő a hétén a városbeli csekélyebb tüzekről eltekintve, a közeli pusztaságokon óriási tüzek voltak e hó 7-én. Leégett a városban nem messze eső „Nagy Sándor halm” mellett fekvő Rosenberg-féle tanyán egy csomóban levő 3000 kereszt buza. Ugyanakkor nap Hüttész K. tanyája a pöcsérszőlőpótló kibulól szikra által meggyült léleggett. Mindegyik helyen biztosítva voltak az épületek s a gabanaemük. — Vámos-Pérc is kigyaludta a kétfői éjjel s csak nagy erőfeszítéssel lehetett a közseget öt ház legése után megmenteni.

A város milliói t. i. a nagy kölcsön ügyében most folynak a vétélgyalások az osztrák nemzeti bank és a város közt. — Nehány nap múlva folyóvá is lesz tevé a harmadfél millió.

Mit csinál a város? Sokat, nagyon sokat. Annyi utcán dolgoznak most is a kocsi-utczára szolgáló kövezeten, hogy bámulatos csakugyan a városi hatóság áldozatkészsége. Ujjonnan köveztek ki egészen az Egyalmom-utczát, a Nyil-utczát s most meg a Kis-csapó-utczá kocsi-utját kezdtek el kövezni. — Mind ez nagyon időszerű dolog.

Személyi hír. Lányi Ernő, több sikertűl operett szerzője és a Kossuth nőta („Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos...”) szerzője jelenleg városunkban időzik s barátaí közt és nagy-számú ismerősei körében igen jól találja magát.

Eljegyzés. Berger Ignác kaposvári polgár bájós leányát Helenát közelbe jegyezte el K. e. p. Sámuel helybeli lakos fia, László, a ki a fővárosban mérnök. — Sok szerencsét!

Czélészteri ablaktisztító géppel lepte meg Pájer József helybeli üveg-és porcelán kereskedő a közönséget, a melylyel a külső ablaktáblákat igen könnyen és gyorsan meglehet tisztítani. Ajánljuk a gazdasszonyok figyelmébe e czélészteri találmányt.

Tragikus halál. Szegényke, szegényke kis piczi jószág! Hagyták volna őt „családja” körében a kis fészekben, mely felett örökké zizeg a fű és susog a szellő.... Boldogabb világ van ott! El-lenség is ritkán mutatkozik... S íme — mindennek vége van. Az a kis emberke, ki itt az utcákon jár-kelek fehér patkányával, fehér egerével, az lett az ő elmulásának oka. Mit ér már az érte, utána hullott könnyű? — Nem lesz ő a gazdjáé soha többé! De hát mért nem vigyázott ő jobban? Akkor még most is húzgalná a „jóslatokat” a kíváncsi népnek, a mely megdicsérené, okos kis állatnak nevezné az egeres embernek állatait közt őt is, kinek egy gonosz macska kioltotta az életét. Az utcán négy fehér egerét s egy fehér patkányát szabadon mutogató embernek egyik fehér egerét, éppen azt, mely legjobban is volt tanítva, a macska megette s most keserves könyhullatás közt panaszolja fennhangon az utcán az ő vesztését a saját külön publikumának.

Folytatás a mellékleten.

Messzire talán megutált múltjától, talán közelebe áhított új életének....

Az Irénke rózsája szerencsét adott Eminek. Megérkezett a fővárosba, fölkereste gróf Szirmavárit, kibez az öreg őrnagy utasítá s a gróf azonnal alkalmazta őt egyik birtokára, mint számvevőt. Élete s jövője biztosítva lett.

Oly fizetését kapott, mennyit nem is remélt. De tudta hát fizetni rövid idő alatt a becsületbeli tartozását s ha ez is lesz fizetve, keresztet lehet húzni a multra.

Ki lesz fizetve egész becsülettel. De legnagyobb örömet az okozta neki, hogy egy nagyon szép vidéken fog lakni.

Magas hegyek közt, hol a havasi gypár is megerem....

Minő szép kis csokrokra lehet ott majd kötni a kis Irénkének, ki ott közel lakik....

És másnap egy boldognak kezdő fiatal embert röpitett a vonat északra: felé Emil személyében. Tárcazában ott volt az a bizonyos rózska.

Oda tette édes anyja arczképe mellé. Az édes anyja mellé, ki megfogta kezében a gyilkos pisztolyt....

E két nagy erőt elég lesz talán egy életet boldoggá tenni....?

Boldoggá tenni....? Hát lehet-e ő még boldog....? Vár ő réá még a földön valami boldogság, valami igaz, tiszta öröm?

Hát nem csak a siron tul, de itt a földön is lehet feltámadás....? Hát igaz az a mit az irás mond....? Oh, hisz a gondolat is föl ér egy mennyország....

De hát ki tudja....? Ki tudja! (Folyt. köv.)

Új élet.

— Elbeszélés. —

Sz. J.-tól.

(Folytatás.)

Kietlen, lapályos helyeken dübörgött a vasparipa tovább.

Sehol egy fa, sehol egy mezei virág, melyen megpihenhetne a táj szépségeketől mohón kereső szemem.

A főhadnagy ur ilyen sivárnak ilyen végtelen kietlennek találja a saját mostani életét.

De ni-ni! Amott a távolban, lombos fák borulnak egymásra, melynek sürtjéből karsu tornyot tempomot körülvevő házak káncikálnak ki.

Az egész kopár tájjal olyan kellemes ellentétet képez a pont.

Emil hosszan, merengve néz oda....

Oh! hát az ő sivar életének lesz-e egy ily kellemes pontja.... vajjon ez a kis leány, ki mig kaczaga évelődik bájtyával, mosolygó szemével őt kíméleti, nem ez fogja-e őt elvezetni az ígért ama földjére, melyet most Gologóthán vergődő szíve oly szent áhítattal óhaj.

Irigyli e gyermek leány nyugodt boldogságát. Pedig hiszen ő is volt ily boldog. Talán még boldogabb.... És lehetett volna képzelhetetlenül szerencés és boldog, de hát létepe ifju korának szép virágait s ma egy elszáradt emlék-halmaz emlékezteti, hogy — hiába élt!

Hiába élt! Oh mily kínos vád ez az ő lelkének. Hát nem tudta ő megtalálni az igaz gyöngyöt, hát elvevte szemének fényét egy hamis ragyogású ékszer....?

És megint, megint csak rá kell gondolni arra a bűnös szép istennőre.

Hát nem tud ő attól megszabadulni, hát minden gondolat csak ő hozzá fog visszavezetni? Irtózatos lenne!

Emil megrázkódik s most kezd figyelni az öreg ur szavaira.

Igen, az öreg ur csábítja őt egy másik, egy szebb, egy új életre, a mit ő is áhít, de a melyet nem tud hol keresni, a melyet nem tud mint kezdeni.

És lassan újra belemelgöszik a farsalgsába.

Elmondja, hogy éppen az a czélya, szakintimultájval, letenni a czifra egyenruhát és — keresni az utat a boldogsághoz.

Az öreg ur nem kérdi az okot, mi Emilt erre bírja.

Egy olyan tapasztalt öreg katona, hamar átlátja a helyzetet, de föllolegesnek tartja vitaini egy fiatal leányka jelenlétében, ki mit sem tud arról, mit rejt magában az élet?

De biztositja Emilt, hogy jól gondolkozik. Felajánlja közreműködését s egy névjegyet ad át, melyre pár sorban ember ajánlatot ír egy szomszédos föld-birtokosnak, hogy vegye kegyébe a fiatal tisztet, ki megunva a katonai szolgálatot, a polgári életben keres — boldogulást.

Emil melegen köszöni meg ezt a határtalan jó indulatot, biztositja az öreg urat, hogy nem lesz hálálán, hogy élete czélya lesz e kegyre érdemesnek lenni.

Az őrnagy ur észre veszi, hogy utitársának szemében köny ragyog....

Nem kérdőzi, hogy mit keres egy az katona szemében, de melegen szorítja meg kezét s érzi, hogy annak szorításában, hála, rokonszenv, az igaz érzellemek hamisítatlan jelei nyilatkoznak.

Jóakarutal ad tanácsokat neki. Utasítja, mint fog czélt érni s aztán, őszinte nyíltsággal kéri föl, hogy ne felelje el öreg bajtársát s keresse föl őket, kik mindég nagyon, de nagyon szívesen látják.

Irénke mosolygva, de meghatóttan biztositja a főhadnagy urat, hogy várni fogja őt s ő azt hiszi, hogy mert eddig semmi nem csalódott, ezental sem fog csalódni egy — valakiben.

Emil elrözevényült.

Ezer szerencse, hogy éppen elérték azt az állomást, hol az őrnagy ur utja véget ért.

Melegen szorítá meg ismételten a fiatal bajtárs jobbát s nevév ismételve kilépett a kocsiból.

Irénke korához illő egyszerű nyíltsággal, minden keresettség nélkül fogott kezét vele.

Emil izgatottan emelte ajkához a kedves tünény kis keskeny kezét, ki rejthetetlen zavarral akarta a megtiszteltetés és szokatlan módját elhárítani.

És én bizony nem merek reá megesküdni, hogy a gonosz véletlen eredményezte-e, vagy más, hogy az a gyönyörű Niel-marschal rózska, mely Irénke hajába volt dugva, elküldves kis jelenetnél annyira megijedt, hogy a szöke firtörtölt megugrott, de bizoda esett az a főhadnagy ur lábai elé, a puha szőnyegre.

Emil bámulatos gyorsasággal sietett azt felemelni.

Ajkához szorítá s nagyon ideje volt, hogy induljon a vonat, hogy ne lássa a pálya hajlása miatt azt a kis csipkés zsebkendőt, melyet Irénke lobogtatott felé az elhagyott állomás peronjáról.

Ujra ajkához szorította a halványánában is gyönyörű rózsát és most igazán sírt....

En nem kutatom, mi fakasztá a főhadnagy ur szemében az ujjab könyeket.... talán szépségtörés volna megmagyarázni.

De azt hiszem, hogy ez a rózska, elnémitá azt a gyunkacajt, mely Emilt eddigi útjában kísérte s életének egy szebb, egy nemesebb irányt adott.

Megvalom, nem szeretem még a regényben sem, ha férfi sírásról van szó. De azért, tudom tisztelni a férfit, ki sírni is tud, mert a sírás romlott szívnek soha sem lehet a tulajdona....

A főhadnagy urat pedig repíté a gőzös messzszire....

Termény-piacunkon az 1890. évi
august. hó 5-én tartott hetivásár alkalmával a következő árakat jegyezte fel a vásárbírói hivatal:

m-mászas	felső ár, közép ár, alsó ár.		
Búza	6.60	6.40	6.20
Kétszeres	5.60	5.35	5.10
Rózs	5.10	5.00	4.90
Árpa	6.00	5.80	5.60
Zab	6.60	6.30	6.00
Tengeri	6.60	6.40	6.20
Köles	5.00	4.70	4.40
1 zsák burgonya	100 kr.		
100 kl. szalonna	45.00	44.00	43.00
100 kl. háj.	43.00	41.00	40.00

Vigyázzni kell, nehogy hamis svájci labdacsokat kapjunk! Teremi. (Kisküllő.) Tekintetes ur! A Brandt Richard gyógyszerész svájci labdacsoait — 4 dobozzal — megkaptam, mondhatom, hogy azok kitűnő szolgálatot tettek gyakori fejfájásom u. n. migrénben szenvedő nőmnek. Mintegy 1 1/2 évig használta igen jó hatással, s a labdacsokkal csakugyan célt is ért. A svájci labdacsokok folytonos használatával egészségünket fönttarthatjuk s ezért én a svájci labdacsokat (egy doboz ára 70 kr a gyógyszerárakban) mindenkinek legjobb akaratból ajánlom, bár minden háztartásban meg volna a Tisztelettel Braziliák Antal uradalmi kertész. Mivel Magyarországon Brandt Richard gyógyszerész svájci labdacsoainak sokféle utánzatai látnak, a valódi felismerhetése végett gondosan meg kell nézni, hogy mindenik dobozon rajta van-e a védőjegy: egy fehér kereszt vörös mezőben s Brandt Richard névalírása.

Szerkesztői üzenet.

K. T. S. Hlybn. Nagyon figyelemre méltó kezdetnek, de még annyira darabos, hogy a mi simitánk sem elég. Valószínűleg kapni fogunk még sikerlebbeket.

Gr. Z. K. Hlybn. Legyen szerencsénk egyszer este 6-7 óra közt.

L. M. Hlybn. A megható kis versecskének oly hibája van, hogy közlésének elenyészhetetlen akadályát képezi.

G. H. Bpst. De hogy. A szerkesztő nem fog magának szerk. üzenetet írni, plane — elutasított!

S. K. Hlybn. Más a detektív és mai a spiczi. Amaz megérdemli nehéz úton keresett kenyérét, omez megérdemli a megvétést.

K-cs F-n urnak helyben. A „Mizokik“ t bemutatjuk a jövő héten.

K. F. S. Hlybn. Jövő számra megreperáljuk.

A szerkesztésért felelős a kiadótulajdonos:
Zicherman Herman.
Szerkesztő: **Szombathy János.**

NYILTÉR.

Rohseidene Bastkleider fl. 10.50
per Robe und Bessere Qualitätén versendet porto- und zollfrei das Fabrik-Depôt G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

CSÁTHY FERENCZ
előbb

(ifj. Csáthy Károly kölcsonkönyvtára)
Debreczenben,
Egyházter 344. sz. a. a nagytemplomnál.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. é. közönséget hogy elődöm ifj. Csáthy Károly magyar és német, csaknem 8000 kötetet tartalmazó kölcsonkönyvtárát megvettem és ugyanazon helyiségben, Egyházter 344. szám alatt, a nagytemplomnál, f. hó 1-sőjén megnyitottam, hol e hó közepe táján **Csáthy Ferencz és Társa** előbb ifj. Csáthy Károly cég alatt; könyv-, zenemű- és papirkereskedést nyitandók, miről külön körlevélben fogom a t. közönséget tudósítani, azonban addig is a legnagyobb készséggel bármely műre megrendelést elfogadok és legegyszerűbben teljesítek.

Kölcsonkönyvtáramat a könyvkereskedésemet a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván,

kész szolgálja

CSÁTHY FERENCZ

előbb
(ifj. Csáthy Károly)
könyv-, zenemű-, papirkereskedése és kölcsonkönyvtára.

(316.) 1—3.

Kvizda-féle közcsvényfolyadék.

Közcsvény, rheuma, idegbántalmak, erős munka előtt s után és hosszú gyaloglásoknál a leghatásosabb erősítő szer a

Kvizda-féle közcsvényfolyadék.
Ára 1 frt o. é. Ezen a fent említett bántalmaknál egyedül határozó gyógyszer valódiságáról a mellette álló védőjegy tanusodik. Megrendelhető minden gyógyszerertárban; naponta széküldések, utánvét mellett, eszközölhetnek a főraktárból:

kerületi gyógyszerertár Kornenburg,
Bécs mellett. (106.) 5—10.

Alkalmi vétel!

Eredeti angol utazó selyem **pelness takarók, rendkívül olcsó árban, kaphatók**
Baum Miksánál.

Épületfa árverés.

A debreczeni takarékpénztár által a folyó **augusztus hó 13-án, azaz szerdán reggel 9 órakor** több rendbeli ócska mennyezet fák fognak árverés útján eladatni. — Mire a venni szándékozők meghívtnak. (318.) 1—1.

Orvosi tekintélyek által vese, huydara, kövszény és hólyag bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve.

Salvator

— égvényes vasmentes savanyúvíz —
szénásvány, 11thlum tartalmu forrás.
Borrattasználva igen kellemes itatást szolgáltat.
Kapható az ország minden részében a első b gyógyszerertárban.
A Salvator-forrás igazságossága Eporjeseon.

Nestlé's H. gyermektápliszta

20 évi eredmény.

32 kitüntetés, melyek között 12 tiszteletokmány és 14 arany érem. Számos bizonyítványa az első közép tekintélyeknek.

Gyári védjegy.

Tökéletes táplálék kis gyermekeknek.
Nem tévesztendő össze a sokszor feldicsért különféle tejminőséggel.

Pótlék csekély anyatejnél, könnyíti az elválasztást könnyen és teljesen megemészthető, ezért felnőtteknek is gyomoroszorvédekéknél mint táplálék melegen ajánlható.

Egy doboz 90 kr.

NESTLÉ'S HENRI
engedélyezett teje.

Egy doboz 50 kr.

Központi főraktár Ausztria-Magyarország számára:

F. BERLYAK,
Bécs, I. Naglbergasse 1.

Raktár Debreczenben: Geréfy F. kereskedő, Rotschneck V. Emil gyógyszerésznél és Magyarország összes gyógytáiraiban. (267.) 3—4.

Szagtalan és nyomban száradó

100 ut. 1 kr
1 frt 50 kr.
Teljesen elkészítve a másolásra.

Christoph Ferencz
SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás után a ma-matörésnek, mivel a kellőmértékű száraz és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajaja, elkerülhetik. Emellett a használatra olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolás. A pallo nedves törzszel fölülre mos, anélkül, hogy olvosznó fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapallo-fénylakk,
szárazabarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fölül be a pallo és egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható nappali vagy új pallo. Teljesen tisztán minden foltot, korábbi mázolásat s; van azután

tiszta fénylakk (színezetlen)
új pallokra és parkettra, mely csupán fényt ad. Különbösen parkettra a olajfestékek mar lemondásán utján új pallokra való. Csak fényt ad, emellegye nem fért el a fennmaradt.

Postacsomag, körülbelül 25 négyzet méter. (Ezt középnyagú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9/10 méter.
A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Minamavárosok és postacsomagok ingyen és bérmentve küldenek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a edgre s a gyári jegyre, mivel ott a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánzózzák és hamisítják, s sokkal rosszabb a gyárknak s elnök meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

Christoph Ferencz,

A valódi szobapallo-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Debreczenben Ganovszky Lajosnál.

Nagyváradon: Jánky Antalnál; Szatmáron Wallon Henrik és Toldy Istvánnál.
(102.) 10—16.

Cséplés kerestetik
Augusztus 15-re.

Egy kitűnő szerkezetű hat ló erejű gözcseplőgépre, bővebben e lap kiadóhivatalában. (311.) 2—3.

Eladó szőlőskert

A vénkertben dr. Csorba Lajosné urnó szomszédságában 1 és 1/2 kapa szőlő ujonnan készült két szobával, konyhával és tornácából álló épülettel, eladó, ára 900 frt. Értekezhetni Kis-Mester-utca 1438. sz. alatt, vagy ZICHERMAN H. irodájában N.-Várad-utca 2083. sz. a. (321.) 1—3.

Eladó!

A barom-vásártérre a lóvasút telep, majorság, mely tartalmaz: 1. az utcára egy boltot és egy oldalszobát; — 2. ezenkívül még hat szobát, konyhát; — 3. két kamart és két nagy istállót; — 4. 36 méteres akol-szint, végig jászollal, külön kikerítve, — ugyanezzel 5. csöstenegri göré 30 méter hosszú kölabon, erős alkotással; — 6. bővizű nagy kökut; — 7. két nyilas szőlő; — 8. luezer-nás elkerítve; — 9. több marha- és juh-akol, az összes épületek hossza 132 méter és zindelyes. Kedvező feltételek mellett **eladó.** Értekezhetni N.-Mester-utca 1255. sz. a.
Balla Mihály tulajdonossal

KÜHLMANN JÁNOS
műszaki

C Z I M F E S T Ő

készít
czimfestményeket
CZIM FELIRATOKAT
ES
nemesi czimereket
legelősebb kivitelben.
Megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

DEBRECZEN,
Vár-utca 362. sz.
(303.) 2—3 Csokonai-kert megett.

Hallatlan

és mégis igaz! Még itt soha elő nem fordult, hihetetlen és mégis igaz valóság! Eladok dás raktáramon levő gazdasági 30 darab különlegességet, bámulatos olcsó árban, még pedig két forint 25 kron! U. m.:
Egy szép, tartós, jó japáni legyezőt, 1 értékes pénztárazat, örökké tartó jegyzőkönyvet, 120db igen mulattató lövőképet, 1 db mikroszkóp, mely 40-szor nagyít, 1 nagyító üveg, melyen a legkisebb írást is olvasni lehet; 1 db hústartó, 1 zsebkés, 1 fogkefe, 1 zsebtükör, XIII. Led pápa arcképe, kép a trónörökösről, az Eiffel-torony három képből kitűnő művésztől Zollertől, 1 repülő-gépet 10 emelet magasságig-asztalterítőre való karika, czelszerű, lámpa-tartó egy ruhafeje, egy kép az „Anyós“ s egy kép a „Menyecske“ mindkettő ébren és alva ábrázolva, igen mulattató. Mindezen tárgyak olcsó árért két frt 25 krért megküldetnek.

S. Altman
(279.) 5—25. Bécs I., Donnikanerbastei 23. sz.

Malomtulajdonosok figyelmébe!

Legújabb henger rendszerű kender-törő kitűnő munkaképessége és bebizonyult czelszerűsége folytán minden más kender-törő szerkezet felett áll. Költségvetésekkel és rajzokkal szívesen szolgál

Hercz Zsigmond

gazdasági gépgyára és vasöntője
MISKOLCZON.
(299.) 2—2.

Kérem elolvasni!

Az előre haladt évad következtében sikerült nekem egy nagy gyár összes nagykerendőt vásárlás útján megszerezni s így azon helyzetben vagyok, miszerint minden hölgynek egy nagy kondót 1 frt 15 krért bámulatos olcsó árban szállíthatok. Ezen legelősi divatkendők szürke, világos és sötét-szürke minőségű, rojtjal és borduro-al ellátva, egy és fél méter szélességűek. — Utánvétel megrendelhetők a szétküldési raktárból
S. Altman
(280.) 3—? Bécs I., Dominikanerbastei 23. sz.

Eladó

3 nyilas szőlő, a hatvan-utcai kertben. Értekezhetni Kápolnási örökösökkel. N.-csapó 335. sz. alatt. (310.) 1—3.

A continens összes szállítási okmányok

felülvizsgálását ingyen és minden költség felszámítása nélkül, ha megbizónk javára semmi differenciála nem mutatkozik.
Csak a talált és a szállító-vállalatok által visszatérített kárpótlási összegből 50%-ot számítnak fel költségünk és fáradságunkért, de csakis a reklamációk teljes lebonylításakor.
Feltérjük tehát a t. kereskedő urakat, miszerint szíveskednének minél számosabb megbízásaikkal megfizetni, annál is inkább, mint hogy közvetítésünk igénybe vételéből semminemű risico nem háramlik rájuk.

Általános információi iroda
szállítási ügyekben

Hermann J. és Társa
Budapest, Teréz-körút 6.
(295.) 3—4.

Eladó gözcseplő-készletek!

Egy 8 lóerejű gözcseplőkészlet és egy 10 lóerejű gözcseplőkészlet teljesen felszerelve mindkettő kissé használt, kijavított állapotban és a legjobb karban **jutányos árban**, 3 évi lefizetésre eladó.
Bővebb felvilágosítást nyujt

Hercz Zsigmond

gazdasági gépgyára és vasöntője
MISKOLCZON.
(298.) 2—2.

Czegléd-utca elején a „Komló“-hoz

czimzett vendéglő szabadkézből eladó, illetve kiadó. — Értekezhetni a tulajdonossal, vagy ZICHERMAN H. intézetében, Nagy-Várad-utca 2083-dik szám alatt.
(290.) 3—3.

Kiadó legelő.

A mai naptól 1891. május 1-ig egy 1500 holdas tag legelő 3000 darab birkanak vagy 200 darab marhának, takarmány, szalma és aklokkel együtt kiadó, — hol? megmondja a kiadóhivatal.
(303.) 2—3.

Az előre haladt idény miatt nagymennyiségű, raktáron levő felső kendő gyári raktárunkat kiárusítjuk, és pedig bámulatos olcsó árban, darabonként

1 frt 15 krért

mindenfőle szinben. A kendők mindenike egy és fél méter hosszú s ugyanolyan széles. Utánvétel mellett megrendeléseket teljesít a kiviteli üzlet
D. KLEKNER,
(281.) 4—25. Bécs I., Postgasse 20.

AZ ELSŐ KÖZVETÍTŐ- ÉS TUDAKOZÓ-INTÉZET
ZICHERMAN H. irodája, Nagyvárad-utca Dr. Sárosy-féle 2083-dik számú házban, a megyeházzal szemben.

Kiadó lakások minden rendűek azonnal követtitettek.
Fodrász, keresztény, fésülni urihölgyekhez ajánlkozik. Értekezhetni Széchenyi-utca 1797. sz. a.
Pinczester, fiatal ember, jó bizonyítványokkal ellátva, alkalmazást keres.
6—8 hold ujosztásu vagy onoddi föld megvételre kerestetik. (97.)
Kaszáló. 4 boglyás kaszáló mintegy 21 hold, épületekkel együtt szabadkézből eladó. (98.)
Borbély- és fodrász üzlet eladó.
Hadházi út szelén egy jól berendezett majorsági föld, épületekkel, luczernás és gyümölcsfákkal együtt eladó. (96.)
Egy igen jó meneti hentes-üzlet szabadkézből eladó. (183.)
Az ezen rovatokban közölttek iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közlétesz

Fényirda áthelyezés.

Van szerencsének a mélyen tisztelt közönséggel tudatni, miszerint

AMERIKAI GYORS- és PAPIR-FÉNYKÉP IRODÁNKAT

legközelebb a Nagy-Péterfia-utca 941-dik ház szám alól, a Piacz-utczára a Főposta mellé t. özv. Konez Lajosné 2142-ik számú házához helyeztük át, s ott azt a közönség nagyobb kényelmére, valamint a fényirdai műterem használhatóságára nézve, czélszerűbben rendeztük be, hol is mindennemű fényképek bármily nagyságban vagy alakban, kívánatra színezve is, a legelőhíbbben s valódi művészi kivitellel, borus vagy esős időben is, egész napon át, a legutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Különösen ajánljuk a mélyen tisztelt helybeli és vidéki közönségnek az

azonnal kész s magával elvihető gyorsfényképeket,

melyből darabjának ára csak 30 kr, sőt 6 tagból álló csoport fénykép is csak 30 krért kapható. Ezek meglepő hasonlatosságuknál fogva eddig is számos elismerésre találtak s tartósságuk tekintetében pedig azok épen olyanok, minők papír-fényképek.

A midőn pedig ezeket a mélyen tisztelt közönséggel tudatni szerencsések vagyunk, egyszerűmind el nem mulasztathjuk régebben irántunk tanúsított szives pártfogásáért legmélyebb őszinte köszönetünket nyilvánítani ily éton is; azon kérésünk mellett, hogy jövőre nézve is újabb helyiségünkön további becses pártfogásaikkal s látogatásaikkal megajándékoznai sziveskedjenek.

Debreczenben, 1890. Julius hó 12.

Mély tisztelettel

(283.) 3—3.

Lengyel Lajos és neje.

Kereskedelmi tanintézet (akadémia) Nagyváradon.

Alapított Nagyvárad város és az itteni kereskedői körök támogatásával. Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium által nyilvános jelleggel végleg felruházott. All 3 évfolyamból (osztály). Végzett tanulók előnyös elhelyezéséről árkereskedésekben, pénz-, biztosító-intézeteknél, gyárakban, vasuti és hajózási vállalatoknál az igazgatóság és felügyelő bizottság gondoskodik.

Egy évi szaktanfolyam főgymnáziumi vagy főrealiskolai tanfolyamot végzetek részére.

Vidéki szülék gyermekei előnyös és olcsó ellátást tanulmányi és fegyelmi tekintetben gondos felügyeletet nyernek.

Felvilágosítást az érdeklődőknek készséggel nyújt.

Nagyváradon, 1890. Junius hóban.

Propper N. János, igazgató.

(253.) 6—10.

Virág kereskedő üzlet áthelyezése.

Tisztelettel értesitem a n. n. közönséget általában, mint különösen nagyrabecsült vevőimet, hogy a Bathányi-utczában évek óta fennálló

kertészeti, mag- és virág üzletemet

folyó augusztus hó 4-én

a „kis templom-bazár“ épületébe

helyeztem át. Itt lesznek e naptól fogva kaphatók **megnagyobbodott** raktárban mindenféle finom gyümölcs és csemege, valamint a legfinomabb fajú **GÖRÖG ÉS SÁRGA DINNYE.**

Nagy raktár van berendezve mindenféle friss virágokból kaphatók virágcsokrok, mell- és fejdíszek, színházi és temetkezési koszorúk, cserpes virágok, szobai dísznövények. **MAKART CSOKROK,** a legutányosabb áron.

Kertészeti telepem az „ISTVÁN“ gőzmalom telepe mellett a n. é. közönségnek megtekintés végett ajánlatik.

Ez alkalommal felkérem a gyümölcstermelőket, hogy finom gyümölcseiket eladás végett üzletemben bejelenteni sziveskedjenek.

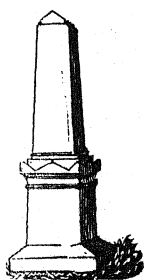
A további pártfogást kérve.

Debreczen, 1890. aug. 1.

Tisztelettel

(307.) 2—3.

Paczelt János.

SIRKÓ RAKTÁR

N.-Várad-utca 2082. sz. a megyeházzal szemben

Ajánlom az eddig szokott **jutányos árak** ban minden fajú bel- és külföldi kövekből nagyválasztékban díszes kivitell

SÍREMLÉKEIMET.

A feliratok ízléses bevésését és a síremlékek szilárd elhelyezését ezutánra is szigoru pontossággal teljesítendő, hogy így a t. cz. kegyeletes közönség eddigi becses pártfogását kiérdemelni továbbra is szerencsés lehessen. Elvállalok továbbá mű- és épület kőfaragást úgy a bel mint külföldön e czélra használatban levő kőfajokból.

Árjegyzékek és mintarajzok ingyen és bérmentve küldetnek.

Tisztelettel

Meghatalmazott

KISS MÓR

kőfaragó mester

(312.) 2—3

N Y I R I K.

sírkő bizományi raktára,
Nagyvárad-utca 2082. szám alatt
a megyeházzal szemben.

Kávéház megnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **Czepléd-utczán, a színházzal szemben** levő és évtizedeken át fennálló, a legjobb hírnek örvendő kávéházamat újonnan a legdíszesebben berendeztem és azt **Julius hó 31-kén megnyitottam.**

Folyton hidegtelek a legkitünőbb bel- és külföldi borok és egyáltalában mindenféle italok a legisztábbban kezelve és a legpontosabb kiszolgálás mellett kaphatók.

Midőn a nagyérdemű közönség az eddig is irántam tanúsított szives pártfogását megköszönöm, további támogatását is tisztelettel kérem.

Bóhm Sámuel

kávéháztulajdonos.

(304.) 2—3.

Lancaster-fegyverek.

A vadászat sport kedvelők szives figyelmébe.

Van szerencsém értesíteni a vadászat kedvelő t. közönséget, miszerint az eddig is előnyösen ösmert fegyverműves üzletemet, — tekintettel a közelgő évadra, — a mai kor igényeinek újonnan rendeztem be, — valamint az eddig nem tartott — a vadászat kellekeihez tartozó — bór-neműeket is tartok.

Szücs Károly

előbb

BORSAY SÁMUEL

fegyverműves

DEBRECZEN,

CSANAK-báz,

f. ö. p. o. s. t. á. j. v. a. l.

szemben.

Szives pártfogását kérve maradtam

(305.) 2—3.

Ajánlok : a legmagasabb igényeknek is megfelelő vadász-fegyvereket, Flöber- vagy szoba-fegyvereket és pisztolyokat, Revolverek, bot-fegyvereket, minden nagyságu Revolver- és Flöber-töltényeket, gyutacsoló gépeket, fegyverszijjakat, fegyver- és Revolver-tartó-böröndöket s töltény-tartó öveket. Továbbá felvállalok mindenemű javításokat legutányosabb ár mellett. Becserélek régi fegyvereket.

Helybeli és vidéki megrendeléseket a legutányosabb és pontos kiszolgálás mellett eszközölök.

teljes tisztelettel a fenti.

Flöber- vagy szoba-fegyverek.

Árverési hirdetmény.

Az „Ipargyesületi takaré- és hitelintézet“ zálogházában az 1890. év Márczius havában elzalogosított, de ki nem váltott következő számú zálogtárgyak fognak a zálogház helyiségében 1890. Augusztus 25-én d. u. 2 órakor elárvereztetni :

3247, 3264, 3327, 3331, 3332, 3346, 3391, 3407, 3408, 3418, 3419, 3439, 3442, 3469, 3473, 3476, 3483, 3491, 3501, 3505, 3507, 3518, 3538, 3540, 3542, 3581, 3595, 3614, 3629, 3632, 3639, 3667, 3686, 3688, 3689, 3691, 3696, 3708, 3709, 3719, 3728, 3729, 3734, 3742, 3750, 3761, 3777, 3797, 3816, 3817, 3822, 3829, 3836, 3841, 3844, 3860, 3869, 3883, 3895, 3897, 3912, 3917, 3932, 3947, 3952, 3956, 3980, 3994, 4022, 4045, 4046, 4059, 4065, 4074, 4079, 4082, 4099, 4106, 4115, 4123, 4134, 4136, 4147, 4163, 4181, 4196, 4209, 4217, 4226, 4234, 4238, 4239, 4247, 4254, 4261, 4273, 4275, 4277, 4279, 4280, 4283, 4284, 4289, 4295, 4310, 4313, 4318, 4319, 4321, 4331, 4341, 4343, 4352, 4353, 4366, 4368, 4377, 4379, 4480, 4381, 4389, 4397, 4399, 4405, 4406, 4417, 4428, 4429, 4446, 4364, 4489, 4494, 4499, 4509, 4523, 4531, 4547, 4548, 4559.

Az „Ipargyesületi takaré- és hitelintézet“ igazgatósága.

(319.) 1—1.

1772. tv.
1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A p.-ladányi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár mint végrehajthatóan Ács Nagy László végrehajtást szenvedő elleni 34 frt 53 kr törke-követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a p.-ladányi kir. járásbírószág) területén levő nádudvari 1730. számú telekkönyvi 23. helyrajzi számú ingatlanok Ács Nagy László illető részére az árverést 832 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1890. évi szeptember hó 12-dik napján d. e. 9 órakor Nádudvar községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 83 forint 20 krajczárt készpénzben, vagy az 1881 : LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt P.-Ladányban, a kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi június 19-én.

(315.) 1—1.

László, kir. albiró.

TÓTH GYULA

előbb Tóth Lajos és Társa
vaskereskedő üzég,
DEBRECZEN,
városháza épület,

ajánl dús választékban kitűnő minőségben és legjutá-
nyosabb árak mellett:

öntött vaskályhákat

fa- és szabályozható szén- és koksztűtésre, hazai gyártmány

Eredeti „FRIEDLANDI” szabályozható, töltő és

„meidingi sysztem” kályhák

szén- és koksztűtésre, csiszolt és nickl párkány-
zattal, ugyszintén köpenynyel,

„Excelsior”

tengeri morzsológép,

ugynevezett

kis óriás,

bámulatos munkaképes-

séggel, mely óránként

2-3 hektoliter tengeri-

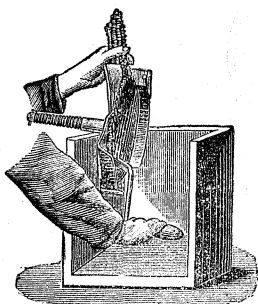
csövet — akár száraz,

akár nedves — tisztán

lemorzsol,

darabja 3 frt 25 kr.

(296.) 49—52.

A Mc. Cormick aratógép képviselete.

A Mc. Cormick aratógép képviselete.

Első debreczeni fehérmű MOSÓ és TISZTÍTÓ intézet

Piacz-utca Weisz Sándor-ház 1903. a megyeházzal szemben.

Elvállal minden női és férfi fehérműek e szakba tartozó női pipere
cikkek fehér és krém színű ablak függönyök stb. mosását és tisztítását a legújabb
módszer szerint rendkívül olcsó árakban

U J.

Nyári és téli férfi ruhák kitisztítása és kijavitása ujonnan felállított

férfi ruha tisztító és javító műhelyemben

olcsó árak mellett elvállalok.

Magamat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlvá vagyok
tisztelettel

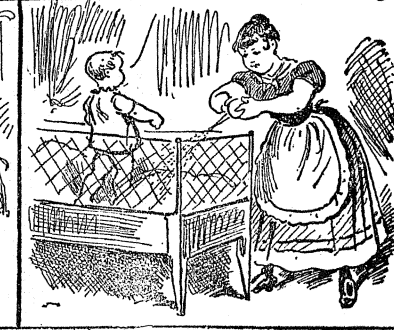
per TURAI FARKAS

SPIEGEL NIKSA.

(313.) 1—3.

ANDEL J. TENGERTULI POR

felülmulhatlan minden rovar gyökeres kiirtására u. m.: poloska, bolha, svábbogár, muszkaféreg, hangya, rinya és tetű stb.
Ruháknak. Kerti telepítvényeknek. Különbféle rovarok ellen.

Konyhákban.

Istállókban.

Szobákban.

Raktár Debreczenben: Geréby F. kereskedésében és dr. Rotschnek V. Emil gyógytárában.

Ára bádogszelenezékben 20, 40, 60 és 80 kr, 1 frt, 1 frt 50 kr, 1 kiló 6 frt, egy porfecskenéző 25 és 30 kr.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani dúsán ellátott
**ARANY, EZÜST-ÉKSZER- ÉS ÓRA-
ÜZLETMET,**
hol minden e szakmába tartozó ékszer tárgyak
készítése, javítások és vésések a
legolcsóbban — jótállás mellett
eszközlötnek.

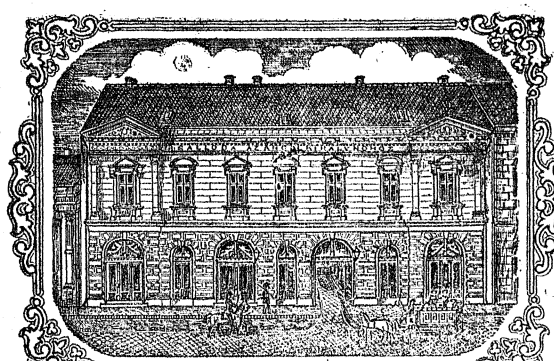
SZŐLLŐSY György
ékszerész,
Debreczen, főpiazoz, a (a „Hungária” mellett.)

Dús-
választékban
találhatók
gyémánt, brill ant
ékszerek,

nevezetesen: fülbevalók,
melltűk, Brachlettek és gyűrűk stb.
legfinomabb szerkezeti valódi svájci
uri és hölgy remontoir arany, ezüst órák
1 évi jótállás mellett;

mindennemű arany, ezüst lánczok és ezüst tárgyak.
Évűszközök 1, 6, 12 személyre. Gyümölcsöstálak, cukor-dob-
zok, kenyérkosarak, gyertyatartók stb. stb. minden e szakmához
tartozó tárgyak jótállás mellett a legolcsóbban. (308.) 2—3.

„ANGOL KIRÁLYNŐ” SZÁLLODA DEBRECZENBEN, Czegléd-utca, a színházzal szemben.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség tudomására juttatni, hogy
Czegléd-utczán, a VILMOS LAJOS ur ujonnan épült bérházában minden követelménynek
megfelelőleg kényelmesen és díszesen berendezett

SZÁLLODÁT és VENDÉGLÖT

a legközelebbi napokban megnyitom.
Vendégszobák, kitűnő konyha, sörcsarnok, díszes kávéház a legelőzékenyebb kiszol-
gálással, a legmérsékeltőbb árak mellett áll a n. é. helybeli és vidéki közönség rendel-
kezésére. A n. é. vidéki uraságok, kik fogaton érkeznek, azok számára kényelmes,
tágas istállót s kocszint is találhatnak az udvarban, hogy ne legyenek kénytelenek azt más
helyen helyezni el. A t. közönség pártfogását kiérdemelni és megtartani feladatúul tekintik
a bérlo.

Patterman Vincze

(300.) 2—6.

az „Angol királynő” szálloda bérloje.

Lakások és istállóknak nélkülözhetlen
a mennyiben azokat 10 percz alatt a felette kelemetlen legyekről megszabadítja, ugyszintén a
szárnyasok férgének és azok istállójának tisztítására. (296. 3—4.)

Az Andel J.-féle tengerentuli pora
kint egyáltalában mindennemű rovart oly természet feletti gyorsasággal és bizrossággal, hogy a
létezett rovaroknak még látszata sem marad fen.

